

Тема: Розв'язування типових вправ

Мета:

- *Навчальна:* закріпити та поглибити знання отримані на попередньому уроці;
- *Розвиваюча:* розвивати вміння правильно користуватися класичним означенням ймовірності події, правильно шукати кількість сприятливих та загальних подій під час знаходження ймовірності випадкової події;
- *Виховна:* виховувати інтерес до вивчення точних наук;

Компетенції:

- математичні
- комунікативні

Тип уроку: закріплення знань та вмінь;

Обладнання: опорний конспект, навчальна презентація, мультимедійне обладнання;

Хід уроку

I. Організаційний етап

- Привітання
- Перевірка присутніх на уроці
- Перевірка виконання д/з
- Налаштування на роботу

II. Актуалізація опорних знань

- Поясніть, що таке перестановки. Наведіть приклади перестановок
- За якою формулою можна обчислити кількість перестановок із n елементів?
- Поясніть, чим відрізняються розміщення від комбінацій?
- За якою формулою можна обчислити кількість розміщень із n елементів по k елементів?
- За якою формулою можна обчислити кількість комбінацій із n елементів по k елементів?
- Поясніть, які події називаються рівноможливими, вірогідними, неможливими. Наведіть приклад.
- Що таке відносна частота події?
- Як знайти ймовірність події не виконуючи 40 000 дослідів?
- Що ми називаємо простором елементарних подій?

III. Розв'язування задач

№1

Скільки п'ятицифрових чисел, усі цифри в яких різні, можна скласти із цифр 1,2,3,4,5, якщо ці числа мають починатися:

1) Із цифри 1

2) Із запису «34»

Розв'язок:

1) $4! = 24$

2) $3! = 6$

№2

Скільки п'ятицифрових чисел, усі цифри яких мають бути різними, можна скласти із цифр 0,1,2,3,4?

Розв'язок:

I спосіб

Так як нуль не може бути першою цифрою числа, то для вибору першої цифри існує 4 способи.

Інші 4 цифри, що будуть доповнювати п'ятицифрове число, можна скласти і з трьох цифр, що залишилися та цифри нуль, тобто чотирьох цифр: $4!$

За правилом добутку:

$$4 \cdot 4!$$

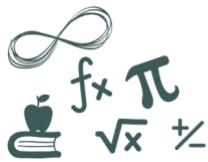
II спосіб

Кількість п'ятицифрових чисел, що можна утворити з 5 цифр, дорівнює $5!$. Маємо серед цих чисел, на першому місці яких стоїть цифра нуль $4!$ чисел ($0, - 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 4!$)

Отже, віднімемо від загальної кількості чисел, числа, що починаються цифрою нуль:

$$5! - 4!$$

Відповідь: $4 \cdot 4!$ або $5! - 4!$

Скільки чотирицифрових чисел можна записати за допомогою цифр 0,1,2,3,4,5?

Розв'язок:

Так як нуль не може бути першою цифрою числа – для вибору першої цифри залишається 5 цифр, тобто 5 способів вибору першої цифри.

Так як кожна наступна цифра може бути нулем і цифри можуть повторюватися, то для кожної наступної цифри існує 6 способів вибору.

Отже, за правилом добутку маємо $5 \cdot 6^3$ способів.

Відповідь: $5 \cdot 6^3$

№4

У класі з поглибленим вивченням математики 29 учнів та учениць. Скількома способами можна сформувати команду з 5 осіб для участі в математичній олімпіаді?

Розв'язок:

За умовою нам не важливо скільки у команді буде хлопчиків або дівчаток, важливо, щоб утворені команди відрізнялися між собою складом. Тому знайдемо скільки існує множин з 29 елементів по 5, що відрізняються між собою складом:

$$C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$
$$C_{29}^5 = \frac{29!}{5! \cdot 24!} = \frac{25 \cdot 26 \cdot 27 \cdot 28 \cdot 29}{5!} = 118\,755$$

Відповідь: 118 755

№5

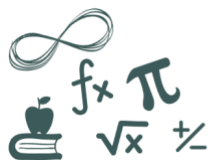
У класі навчаються 32 учні та учениці. Кожні двоє з них переслали в instagram один одному своє фото. Скільки всього було переслано фотографій?

Розв'язок:

Знайдемо кількість упорядкованих множин з 2-х елементів по 32:

$$A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!}$$
$$A_{32}^2 = \frac{32!}{30!} = 31 \cdot 32 = 992$$

Відповідь: 992

№6

Ймовірність улучити в мішень становить 77%. Чи може бути так, що в серії зі 100 пострілів буде 98 улучень у мішень?

Розв'язок:

Так, ймовірність кожного влучення 77%

Відповідь: так

№7

Яка ймовірність того, що, переставивши букви в слові «математика», отримаємо слово «малювання»?

Розв'язок:

Так як ці два слова мають різні букви, імовірність події, що, переставивши букви в слові «математика», отримаємо слово «малювання» - неможлива.

Відповідь: 0

№8

З множини $\{1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$ навмання вибирають одне число. Яка ймовірність того, що це число:

1) кратне 4

2) дорівнює 5

3) кратне 11

Розв'язок:

1) Кількість сприятливих подій: 2

Загальна кількість подій: 9

$$P = \frac{2}{9}$$

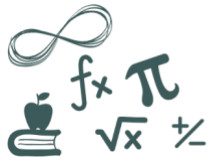
2) Кількість сприятливих подій: 1

Загальна кількість подій: 9

$$P = \frac{1}{9}$$

3) Неможлива подія, $P = 0$

Відповідь: 1) $\frac{2}{9}$; 2) $\frac{1}{9}$; 3) 0

№9

В середньому з кожних 50 акумуляторів, що надійшли в продаж – 48 заряджені. Знайдіть ймовірність того, що куплений акумулятор не заряджений.

Розв'язок:

Кількість сприятливих подій, для події M «Куплений акумулятор не заряджений»: $50 - 48 = 2$

Загальна кількість подій: 50

$$P(B) = \frac{2}{50} = 0,04$$

Відповідь: 0,04

№10

У ящику лежать 12 жовтих і 15 синіх куль. Яка ймовірність того, що з вибраних навмання восьми куль п'ять будуть жовтого кольору?

Розв'язок:

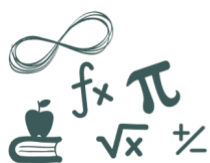
Кількість різних за складом 5-елементних множин куль жовтого кольору з 12 елементів можна обрати C_{12}^5 способами;

Загальна кількість різних за складом 8-елементних множин з 27 елементів можна обрати C_{27}^8 ;

Отже, згідно класичного означення ймовірності:

$$P = \frac{C_{12}^5}{C_{27}^8}$$

Відповідь: $P = \frac{C_{12}^5}{C_{27}^8}$

IV. Підсумок уроку

- Поясніть, що таке перестановки. Наведіть приклади перестановок
- За якою формулою можна обчислити кількість перестановок із n елементів?
- Поясніть, чим відрізняються розміщення від комбінацій?
- За якою формулою можна обчислити кількість розміщень із n елементів по k елементів?
- За якою формулою можна обчислити кількість комбінацій із n елементів по k елементів?
- Поясніть, які події називаються рівноможливими, вірогідними, неможливими. Наведіть приклад.
- Що таке відносна частота події?
- Як знайти ймовірність події не виконуючи 20 000 дослідів?
- Що ми називаємо простором елементарних подій?

V. Домашнє завдання

Повторити §3, п.14 (ст.78-80)

Виконати № 12.14; 12.20; 12.16; 13.11; 13.14;
14.8; 14.16

Мерзляк А.Г.

Повторити §15-16

Виконати № 16.8; 16.13; 16.18; 16.22; 16.24

Істер О.С.

Повторити §9

Виконати № 9.5; 9.9; 9.12; 9.17; 9.25

Нелін Є.П.

Повторити §14

Виконати № 517; 523; 529; 532; 540

Бевз Г.П.